

GAZETA BEZPŁATNA

Opolanin

ISSN 1731-7959 / 113071/2023

OPOLSKI BIULETYN INFORMACYJNY

Filmoffo

14. Festiwal Kina Offowego
w Opolu Lubelskim

6,2 MLN
NA DROGI

FESTIWAL FILMOFFO
POWRACA

SALA W SKOKOWIE
NA PÓŁMETKU

Opolanin

OPOLSKA GAZETA INFORMACYJNA

SPIS TREŚCI:

6,2 MLN ZŁ NA NOWE INWESTYCJE DROGOWE / STR. 4

BUDOWA SALI SPORTOWEJ W SKOKOWIE NA PÓLMETKU / STR. 5

PLACE ZABAW ZA 800 000 ZŁ / STR. 6

BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY / STR. 7

DODATKI DO EMERYTUR DLA STRAŻAKÓW OSP / STR. 8

ZARZĄD ODDZIAŁU MIEJSKO-GMINNEGO ZWIĄZKU OSP RP / STR. 8

GRA SZYFRÓW ZAWITAŁA DO SP NR 1 / STR. 9

DOSTĘPNY SAMORZĄD - GRANT DLA GMINY OPOLE LUBELSKIE / STR. 9

ZUA - ZESPÓŁ UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU TO CHOROBA / STR. 10

KRÓTKA HISTORIA AKTU LOKACYJNEGO MIASTA OPOŁA / STR. 12

LEKCJA HISTORII / STR. 14

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH / STR. 16

OGŁOSZENIA / KOMUNIKATY / STR. 20

WAŻNE AKCJE WOLONTARIUSZY W SP W KLUCZKOWICACH / STR. 22

OPOLSKA BIBLIOTEKA Z NOWYM SYSTEMEM I WYSZUKIWARKĄ PRIMO / STR. 23

ZA NAMI XX FESTIWAL KOŁĘD I PASTORAŁEK POLSKA KOŁĘDA / STR. 23

FILMOFFO 14 / STR. 24

RYCERZE KIPERA ZWYCIĘZCAMI IV MEMORIAŁU EDWARDA PTAKA / STR. 26

ERNEST STANIEK ZE ZŁOTYM MEDALEM GRAND PRIX LUBELSZCZYZNY / STR. 26

GRAND PRIX LUBELSZCZYZNY (FIDE)

O PUCHAR BURMISTRZA OPOŁA LUBELSKIEGO / STR. 27

Nakład:
2200 egz.

Wydawca:
Gmina Opole Lubelskie

Adres redakcji:
ul. Lubelska 4
24-300 Opole Lubelskie
tel. 81 827 72 15
fax. 81 827 72 00
pok. 220/II piętro UM

e-mail:
mojemiesto@opolelubelskie.pl

www:
www.opolelubelskie.pl
www.owocneinwestycje.pl
www.facebook.com/opolelubelskie
www.youtube.com/opolelubelskiemina

Okładka:
Festiwal Filmoffo
Fot. Michał Teresński

Skład i opracowanie graficzne:
Krzysztof Ryczek

Druk:
Comernet
Ceramiczna 24
20-150 Lublin

GAZETA BEZPŁATNA

ISSN 1731-7959 / 1(307)/2023

Orszak Trzech Króli

fot. Krzysztof Ryczek

6,2 mln zł na nowe inwestycje drogowe

Do 10 stycznia można było składać oferty w trzech przetargach dotyczących zadań inwestycyjnych włączonych do projektu „Przebudowa sieci dróg, mostu, chodników i parkingu na terenie Gminy Opole Lubelskie”. Całe zadanie jest warte ponad 6,2 mln zł.

W związku z bardzo dużym zakresem prac całe zadanie zostało podzielone na trzy części. Wykonawcą części pierwszej, obejmującej przebudowę dróg gminnych w miejscowościach Franciszków Stary, Góry Kluczkowickie, Skoków, Kluczkowice oraz w Opolu Lubelskim przy ul. Przemysłowej i Cmentarnej została firma PPTHU ROLBUD z Chodła. Złożyła najniższą ofertę spośród 6 oferentów, na kwotę 2 323 631,81 zł.

Drugi przetarg dotyczył części zamówienia obejmującej przebudowę ulicy Głębokiej we Wrzelowcu, chodników w Zosinie, Wandalinie i przy ulicach Kościuszki i Fabrycznej w Opolu Lubelskim oraz budowę miejsc parkingowych przy ulicy Kraszewskiego w Opolu Lubelskim. W tej części najkorzystniejszą ofertę złożyła firma EKO-DROGPOL z Urzędowa. W przetargu wzięło udział 5 firm, a najniższa zaproponowana kwota to 2 177 100,00 zł.

W trzecim przetargu uczestniczyło także 5 firm. Najniższą okazała się oferta firmy DURA z Lublina na kwotę 1 777 877,79 zł. Ta część projektu obejmuje remont i budowę mostu nad rzeką Leonką w ciągu drogi gminnej – ul. Pomorskiej.

- Przebudowa infrastruktury drogowej to największy z trzech projektów na który Gmina Opole Lubelskie

Gmina Opole Lubelskie **POLSKI ŁĄD II EDYCJA**

10 611 618,50 zł
DLA GMINY OPOLE LUBELSKIE

- ✓ Budowa sieci wodociągowej w Opolu Lubelskim w ul. Przedmieście wraz z odtworzeniem drogi - 2194 500,00 zł
- ✓ Modernizacja obiektów użyteczności publicznej na potrzeby świadczenia usług społecznych i edukacyjnych - 2270 618,53 zł
- ✓ Przebudowa sieci dróg, mostu, chodników i parkingu na terenie Gminy Opole Lubelskie - 6146 500,00 zł

pozyskała środki w ramach drugiego naboru do Polskiego Ładu. Cieszę się, że mimo dużego zakresu prac i dużej ilości działań inwestycyjnych udało nam się sprawnie rozstrzygnąć przetargi i liczę, że możliwie szybko przystąpimy do podpisania umów z wykonawcami i realizacji tych inwestycji - mówi Sławomir Plis, Burmistrz Opola Lubelskiego.

Aktualnie gmina czeka na ostateczną promesę inwestycyjną po otrzymaniu której będzie mogła podpisać umowy z wykonawcami. Następnie wykonawcy poszczególnych zadań będą mieli 15 miesięcy od dnia podpisania umów na realizację pełnego zakresu prac.

Wszystkie inwestycje będą realizowane jednocześnie, a ich rozpoczęcie powinno nastąpić do połowy bieżącego roku.

Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych ma na celu dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Wysokość bezzwrotnego dofinansowania jest zależna od obszaru priorytetowego, w którym mieści się planowana inwestycja.

KR

Budowa sali sportowej w Skokowie na półmetku

Trwają zaawansowane prace przy budowie obiektu Sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Skokowie. Inwestycja warta jest blisko 7 mln zł.

95% kosztów stanowi dofinansowanie, które gmina otrzymała w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Wykonawcą inwestycji jest firma Arbud Investment Sp. z o.o.

Wzniesione są już mury w części sali sportowej oraz trwają przygotowania pod montaż konstrukcji stalowej dachu. W drugiej części obiektu, łączącej salę z budynkiem szkoły, wykonana jest kondygnacja parteru i trwa budowa ścian kondygnacji piętra łącznika. Jednocześnie toczą się prace związane z wykonaniem instalacji sanitarnej wodno-kanalizacyjnej przy inwestycji.

- Aktualny postęp prac możemy oszacować na ok. 45%, uzgadniamy właśnie z wykonawcą wybór systemu nawierzchni części sportowej obiektu. W kolejnym etapie, po wykonaniu dachu, przewidziany jest montaż stolarki okiennej – mówi Sławomir Plis, Burmistrz Opola Lubelskiego.

Prace budowlane przy tej inwestycji toczą się od połowy ubiegłego roku. Do połowy bieżącego roku, ma powstać obiekt sportowy z zapleczem oraz łącznikiem pomiędzy salą sportową a istniejącym budynkiem szkolnym - sala sportowa o powierzchni 413 m2 i sala gimnastyczna na piętrze o pow. 60 m2. Łączna powierzchnia budynku z salami i zapleczem wyniesie 930 m2. Na dachu sali przewidziano montaż instalacji fotowoltaicznej.

KR

FOT. KRZYSZTOF RYDZEK

Place zabaw za 800 000 zł

2 lutego, przy ulicy Przemysłowej 3 w Opolu Lubelskim (teren Przedszkola Miejskiego), odbyło się symboliczne przekazanie placu budowy wykonawcy dwóch nowych inwestycji Gminy Opole Lubelskie – przebudowy placu zabaw oraz budowy siłowni zewnętrznej przy ul. Długiej w Opolu Lubelskim i modernizacji placu zabaw przy Przedszkolu Miejskim w Opolu Lubelskim.

Na terenie obiektu, gdzie zlokalizowana jest jedna z inwestycji Burmistrz Opola Lubelskiego Sławomir Plis wraz z pracownikami gminy i wiceprzewodniczącym Rady Miejskiej Radosławem Śpiewakiem, spotkali się z przedstawicielem wykonawcy zadania i Dyrektorem Przedszkola Miejskiego Anną Sagan.

Gmina Opole Lubelskie pozyskała na te inwestycje łącznie blisko 800 000,00 zł w ramach III edycji Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Poziom dofinansowania dla tych projektów wynosi 98%. Tylko 2% wkładu własnego musi zabezpieczyć gmina.

Oprócz nowoczesnych, certyfikowanych urządzeń do zabaw dla dzieci, na terenie placów zabaw ułożona zostanie częściowo specjalna bezpieczna nawierzchnia. Inwestycje powinny zostać zakończone do połowy bieżącego roku.

KR

FOT. KRZYSZTOF RYCZEK

ZAKRES PRAC

Ul. Długa / koszt 465 500,00 zł

W ramach realizacji zadania planuje się:

- rozbiórkę wyeksploatowanych istniejących urządzeń i ogrodzenia placu zabaw;
- montaż nowych urządzeń na placu zabaw; - budowę ogrodzenia;
- budowę nawierzchni placu zabaw;
- budowę dojeżdż;
- wykonanie elementów uzupełniających;
- urządzenie i odtworzenie zieleni na działce po wykonaniu robót.

Zamontowane zostaną następujące nowe urządzenia: zjeżdżalnia wolnostojąca, sześciokąt z pajęczyną, huśtawka ważka, huśtawka potrójna, huśtawka bocianie gniazdo, karuzela krzyżowa, sprężynowiec słoń. Nawierzchnia, na której zlokalizowane będą urządzenia placu zabaw zostaną wykonane z płyt gumowych o wymiarach, amortyzujących upadek dziecka z wysokości. Na placu zabaw zamontowane zostaną także ławki w ilości 10 sztuk, 2 kosze na śmieci oraz 2 stojaki na rowery przy wejściach – każdy przeznaczony na 5 rowerów.

Zostanie również wybudowana siłownia plenerowa składająca się z 6 urządzeń montowanych do podłoża za pomocą fundamentów betonowych: biegacz, twister, orbitrek, wioślarz, podciągacz, wypychacz. W strefie siłowni plenerowej planuje się nawierzchnię żwirową.

Wykonane zostanie nowe ogrodzenie o wysokości 180 cm z 2 furtkami o szerokości 150 cm.

Ulica Przemysłowa / 328 300,00 zł

W ramach planowanego zadania zostaną zdemonstrowane stare, urządzenia zabawowe. Zostanie wykonana niwelacja terenu, umożliwiająca bezpieczne zamontowanie nowych urządzeń. Zaplanowano wykonanie nawierzchni bezpiecznej z podbudową w systemie guma wylewana. Na placu zabaw zostaną zamontowane urządzenia zabawowe takie jak: skoczek, cymbałki, altana x 2 sztuki, huśtawki z siedziskami w 2 wariantach, bujaki x 6 sztuk. Ponadto zostaną usytuowane w odpowiednich miejscach ławki parkowe z oparciem x 3 sztuki, stoliki z ławkami x 4 komplety oraz ławeczka do istniejącej piaskownicy.

Bezpieczna droga do szkoły

2 lutego w sali kinowej OCK odbyła się uroczystość wręczenia nagród uczestnikom konkursu plastycznego „Bezpieczna droga do szkoły”. Konkurs organizowany był w ramach projektu pn. „Bezpieczny pieszy na pasach – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Opolu Lubelskim”.

Głównym zadaniem projektu była modernizacja dwóch przejść dla pieszych zlokalizowanych przy Szkole Podstawowej Nr 2, w ciągu ulicy Fabrycznej. Utworzone tam zostały tzw. Aktywne Przejścia (APP), które zwiększają bezpieczeństwo pieszego, dzięki temu, że kierowcy otrzymują za pomocą sygnału świetlnego dodatkową informację o jego obecności na przejściu. Same przejścia są także dodatkowo doświetlone. Dodatkowym elementem projektu była organizacja konkursu plastycznego i wydanie kalendarza z pracami zgłoszonymi do konkursu. Burmistrz Opola Lubelskiego wręczył laureatom i uczestnikom konkursu pamiątkowe dyplomy, nagrody i odblaskowe upominki.

Dofinansowanie na realizację projektu „Bezpieczny pieszy na pasach – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Opolu Lubelskim” gmina pozyskała ze środków rezerwy celowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach Rządowego Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpiecznie!”. Wartość całego projektu wyniosła 93 295,00 zł.

KR

FOT. KRZYSZTOF RYCZEK

Dodatki do emerytur dla strażaków OSP

8 grudnia, w sali kinowej OCK, Burmistrz Opola Lubelskiego Sławomir Plis i Zastępca Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu Lubelskim Zbigniew Zielonka, wręczyli byłym druhom Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Opole Lubelskie, decyzje o przyznaniu specjalnego świadczenia ratowniczego.

To druga taka uroczystość w Gminie Opole Lubelskie. Wcześniej, w czerwcu bieżącego roku, dodatki przyznano 36 druhom. Tym razem decyzje o przyznaniu świadczenia trafiły do kolejnych 59 druhów.

- Bardzo dziękuję za waszą służbę na rzecz naszego regionu, za wasze poświęcenie i oddanie oraz społeczną pracę w celu zapewnienia bezpieczeństwa w naszej gminie, na przestrzeni wielu lat. To świadczenie jest symbolicznym podziękowaniem polskiego rządu dla państwa aktywności w strukturach

FOT. KRZYSZTOF RYCZEK

OSP – mówił podczas uroczystości Burmistrz Sławomir Plis.

Dodatek do emerytury z tytułu wysługi lat w OSP w wysokości 200 zł miesięcznie wprowadziła ustawa o Ochotniczej Straży Pożarnej, która weszła w życie 1 stycznia br. Otrzymują go ochotnicy, członkowie OSP, którzy przez co najmniej 25 lat (w przypadku mężczyzn) lub przez 20 lat (w przypadku kobiet) brali czynny udział w działaniach ratowniczych lub

akcjach ratowniczych. Czynny udział oznacza bezpośredni udział w tych działaniach lub akcjach co najmniej raz w roku.

Świadczenie jest wypłacane z budżetu państwa po osiągnięciu przez mężczyznę 65. a przez kobietę 60. roku życia. Wniosek o jego wypłatę składa się do komendanta powiatowego lub miejskiego Państwowej Straży Pożarnej, właściwego dla siedziby jednostki OSP, do której się należy.

KR

Zarząd Oddziału Miejsko-Gminnego Związku OSP RP

W piątek 10 lutego br. w strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Niezdowie odbyło się wyjazdowe posiedzenie Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Opolu Lubelskim.

W posiedzeniu udział wzięli:

- Prezes Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego ZOSP RP w Opolu Lubelskim – Burmistrz Opola Lubelskiego dh Sławomir PLIS,
- Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Opolu Lubelskim, wice Prezes Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego ZOSP RP w Opolu Lubelskim – starosta opolski dh Dariusz PIOTROWSKI
- Naczelnik Wydziału Operacyjno-Rozpoznawczego Komendy Powiatowej PSP w Opolu Lubelskim – kpt. Bartłomiej MYSZAK

- Komendant Gminny Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego ZOSP RP w Opolu Lubelskim – st. asp. Stanisław KAMELA

- przedstawiciele wszystkich jednostek OSP z terenu gminy Opole Lubelskie wchodzących w skład Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego oraz Prezesa OSP.

Posiedzenie było okazją do przedstawienia planowanych i rozpoczętych inwestycji w obiektach strażnic Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie gminy Opole Lubelskie, ustalono harmonogram zebrań sprawozdawczych w jednostkach OSP, a także poruszano bieżące sprawy Związku OSP i jednostek OSP.

Kampania sprawozdawcza w jednostkach OSP na terenie gminy Opole Lubelskie trwa do 31 marca 2023 roku, i ma na celu podsumowanie działalności jednostek w 2022 roku.

SK

Gra szyfrów zawitała do SP Nr 1

Pod koniec listopada ubiegłego roku, przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Opolu Lubelskim pojawił się mobilny showroom z „Grą szyfrów”, przeznaczoną dla uczniów, którzy ukończyli 13 lat.

Podczas otwarcia showroomu obecni byli Burmistrz Opola Lubelskiego Sławomir Plis, Dyrektor Oddziału IPNw Lublinie Robert Derewenda i Dyrektor SP Nr 1 w Opolu Lubelskim Ilona Majak-Gierczak.

„Gra Szyfrów” prezentowana była w formie przekształconym w pokój multimedialny ze stanowiskami do grania. Dostępne były 4 stanowiska do grania na konsoli oraz 2 stanowiska do grania w okularach VR. W grze uczniowie wcieli się w rolę polskich bohaterów z wojny polsko-bolszewickiej z 1920 roku. Musieli odkryć najgłębiej skrywane tajemnice wywiadu - złamać bolszewickie szyfry, zapewnić łączność radiową i zneutralizować budzące postrach pociągi pancerne.

„Gra Szyfrów” została włączona w tym

FOT. KRZYSZTOF RYCZEK

roku - jako jedna z dwóch gier do podstawy programowej jako treści rekomendowane.

KR

Dostępny samorząd - grant dla Gminy Opole Lubelskie

Prezes PFRON Krzysztof Michałkiewicz przekazał Burmistrzowi Opola Lubelskiego Sławomirowi Plisowi symboliczny czek na realizację zadania dofinansowanego w ramach projektu grantowego PFRON pn. „Dostępny samorząd – granty”

Projekt finansowany jest ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020, Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne. Gmina Opole Lubelskie otrzymała na ten cel 100 tys. zł

Dofinansowanie pozyskane zostało na poprawę dostępności do usług publicznych świadczonych przez gminę dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami. Przedsięwzięcie grantowe realizowane będzie w podziale na dostępność architektoniczną, cyfrową i komunikacyjno-informacyjną.

W ramach zadania budynek Urzędu Miejskiego w Opolu Lubelskim zostanie wyposażony pod kątem zapewnienia dostępności architektonicznej w plan tyflograficzny, pasy uwagi, maty bezpieczeństwa. Zostanie wykonany projekt dostępności architektonicznej. W ramach dostęp-

FOT. KRZYSZTOF RYCZEK

ności cyfrowej dostosowane zostaną strony internetowe BIP Gminy i BIP CUS do wymagań na poziomie określonym w Ustawie z dn. 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych. W ramach dostępności komunikacyjno-informacyjnej zakupione zostaną urządzenia lektorskie oraz pętle indukcyjne na potrzeby gminy i jednostek organizacyjnych gminy.

Kwota dotacji stanowi 100 procent wartości projektu finansowanego przez PFRON.

KR

Karuzela

Artykuły o uzależnieniu od alkoholu pojawiają się zwykle w sierpniu (miesiąc trzeźwości), po spektakularnych wypadkach ze śmiertelnymi ofiarami oraz po kolejnych pobitych rekordach w zawartości alkoholu we krwi lub wydychanym powietrzu. Nie tym razem.

Uzależnienie od alkoholu nazywane jest zespołem (ZUA) ponieważ obejmuje wiele objawów charakterystycznych dla tego nałogu w obszarze fizjologicznym, psychicznym i społecznym: zmiana tolerancji na alkohol, alkoholowe zespoły abstynencyjne, utrata kontroli nad piciem, zaburzenia pamięci i świadomości, koncentracja życia wokół picia, głód alkoholowy, nawroty picia.

Statystyki z analiz OECD (Międzynarodowa Organizacja Współpracy i Rozwoju) wskazują, że na statystycznego Polaka przypada 11,7 l czystego alkoholu rocznie. Osoba w wieku 15 lat lub więcej, wypija 4,5 l piwa tygodniowo lub 2,4 butelki wina tygodniowo. 35% dorosłych Polaków upija się co najmniej raz w miesiącu. Spożycie alkoholu w Polsce jest wyższe od spożycia alkoholu w Europie. Dziennie w Polsce sprzedaje się 3 m i l i o n y „małpek”.

Zespół Uzależnienia od Alkoholizmu jest chorobą ujętą w ICD 10 (Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych), pod numerem F10 - zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, spowodowane używaniem alkoholu. Choroba ta ma cztery fazy (picie towarzyskie, faza ostrzegawcza, krytyczna i chroniczna), które mają w swoim przebiegu charakterystyczne zmiany fizyczne, psychiczne i społeczne. Społeczny aspekt uzależnienia od alkoholu jest nam wszystkim znany, ponieważ nie ma w Polsce rodziny, której problem alkoholowy w jakimś stopniu by nie dotyczył. Znacze? To posłuchajcie....

W fazie pierwszej ZUA, nazywanej sympatycznie Piciem Towarzyskim, spożywanie alkoholu sprawia przyjemność. Nie dziwi więc, że na tym etapie obserwujemy wzrost ochoty i tolerancji co do ilości przyjętego środka. Użytkownicy chętnie wymieniają się doświadczeniami swoich rekordów świadczących o „mocnej głowie”. Polska obyczajowość oraz tradycje: rodzinne, religijne, narodowe

i biznesowe, bardzo sprzyjają rozwojowi tej fazy. To nasz święty Graal.

Wesele bez wódki? Grill bez piwa? Postawy rodziny i współpracowników sprzyjają temu, żeby się „trochę napić”, wszak „alkohol jest dla ludzi”. Osoby wzbraniające się od picia alkoholu bywają towarzysko sekowane, a co najmniej wzbudzają zdziwienie i podejrzliwość. No bo dlaczego niby nie? Z nami się nie napijesz? Mało kto uważa tego typu dociekania za niewłaściwe czy nietaktowne. Mamy więc zakrapiane komunie i pijane chrzciny, branżowe imprezy integracyjne, pikniki rodzinne pod parasolami browarów, pijaną turystykę i sport, stypy a nawet imprezy post rozwodowe, no i urodziny dzieciactwa, koniecznie z szampanem bezalkoholowym. Wszystko to przy pełnej akceptacji społecznej. Oburzenie budzą raczej próby ograniczania tego typu praktyk. Bo „gdyby nam tego kiedyś zabrakło, nie zabraknie” (jak śpiewał, fantastycznie zresztą, pan Gołas). Osoba systematycznie pijąca „towarzysko”, z czasem zaczyna szukać, a nawet stwarzać okazje do napicia się. Wchodzi w ten sposób w drugą fazę w kierunku uzależnienia, nazywaną fazą ostrzegawczą.

Pijący towarzysko, czuje się atrakcyjnie po wypiciu alkoholu, bywa duszą tegoż towarzystwa, co bardzo uruchamia go do tego by znów się napić. W fazie drugiej pojawia się stan upojenia aż do tzw. „urwania się filmu”. Ponieważ towarzystwo nie koniecznie dotrzymuje kroku osobie pijącej w ten sposób, zaczyna więc ona pić samotnie. Ponieważ otoczenie reaguje coraz częściej uwagami: „pijesz za dużo”, „przesadzasz”, „tato obiecałeś”, „znowu piłeś” - pijący zaczyna ukrywać swoje picie. Organizuje i chowa sobie alkohol w różnych tajnych, przemyślnych schowkach, kupuje „małpki” i piersiówki, przelewa alkohol do innych opakowań, dolewa do kawy lub herbaty. Robi sobie bifory przed właściwymi imprezami aby być kilka kolejek do przodu, a przy ludziach pić niby mniej oraz aftery - po imprezach bo przeważnie bywa „niedopity”, a potrzebuje napić się do końca. Wyskakuje wieczorkiem z domu lub podczas pracy (jest mistrzem w wymyślaniu pretekstów), aby szybko wypić piwo po drodze, setkę przy barze albo w toalecie. Pod koniec fazy ostrzegawczej pojawia się klinowanie czyli potrzeba wypicia pewnej ilości alkoholu naza-

jutrz po upiciu się. Jedno piwo, kieliszek wódki, lampka wina, wydają się niezbędne aby pijący był w stanie znów względnie normalnie funkcjonować. Osoba pijąca towarzysko w sytuacji, gdy przesadzi z ilością alkoholu, nazajutrz jest chora i ma niechęć lub wręcz wstręt do alkoholu. Klinowanie jest informacją o tym, że zbliżamy się lub wchodzimy już w uzależnienie. Powiedzenia zwyczajowe, że „klin, klinem”, że „należy się leczyć tym, czym się zatruło” to slogany, które niestety wzmacniają tego typu zachowania.

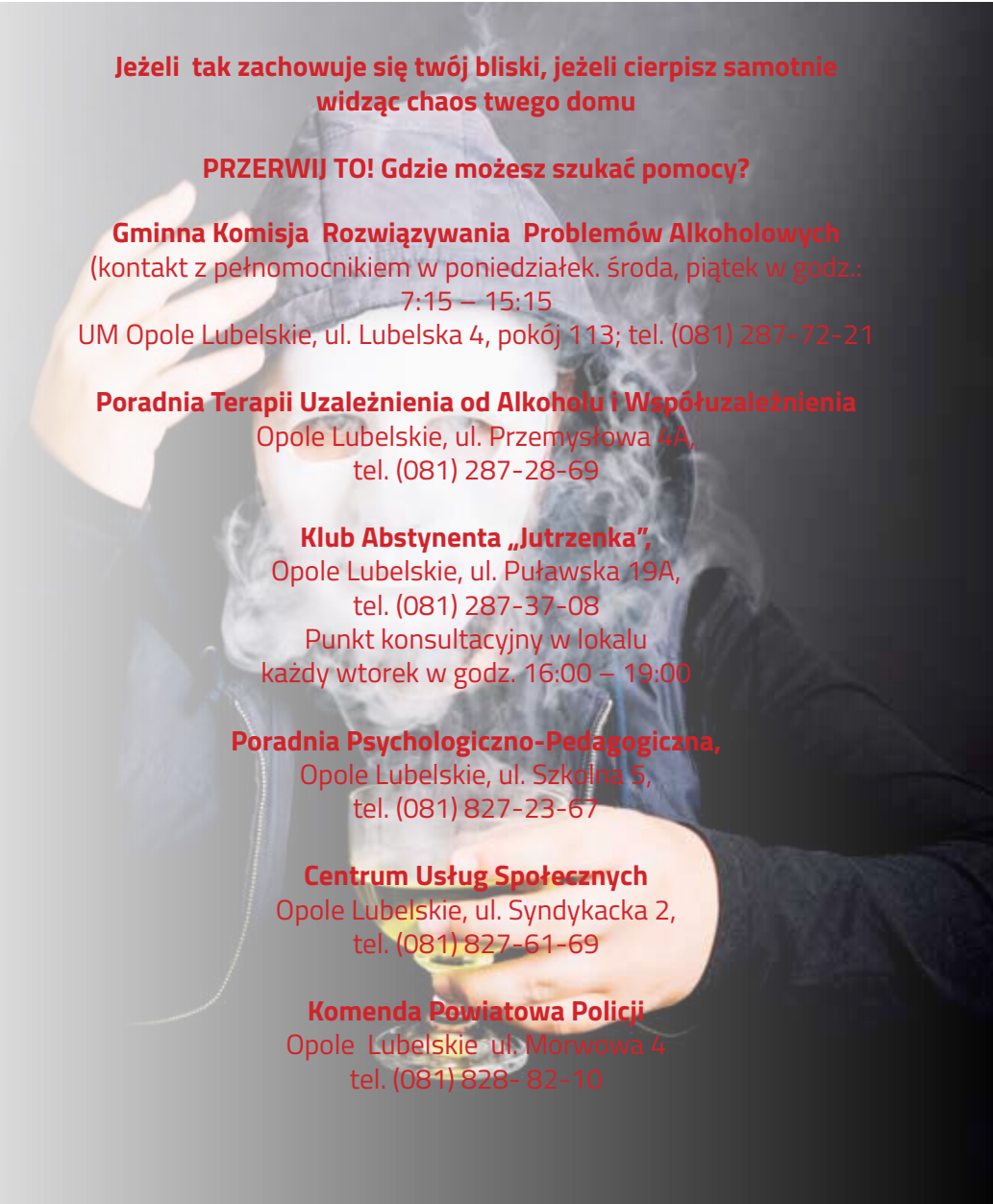
Otoczenie rodzinne osoby będącej w fazie ostrzegawczej, zaczyna podejmować próby kontrolowania jej i ograniczania picia przez nią alkoholu. Pojawiają się komunikaty krytyczne typu: „Nie przesadzaj”, „Nie możesz trochę się napić?”, „Nie możesz pić jak normalni ludzie?”, „Znowu piłeś, a obiecałeś!” oraz próby kontroli: „Chuchnij!”, „Pokaż się!”, „Co masz w kieszeni?”. Efekty tych działań są zwykle odwrotne od zamierzonych, wywołują kłótnie, obrażanie się i stosowanie przez osobę pijącą coraz bardziej wyrafinowanych sposobów na ukrywanie faktu picia i samego alkoholu.

Klinowanie wprowadza osobę pijącą w fazę krytyczną, z całym niezwykle dramatycznym wachlarzem objawów. Chory pije ciągami, które są coraz dłuższe. W stanie „kaca” ma wielkie wyrzuty sumienia i konflikty moralne związane z zaniedbaniem pracy i rodziny. Pojawiają się obietnice i przysięgi zaprzestania picia oraz okresy całkowitej abstynencji. Okresowa abstynencja ma dowodzić, że mamy kontrolę nad piciem, a równocześnie pozwalają choremu nieco odpocząć i podratować swoje zdrowie przed kolejnym nawrotem, który nieuchronnie nadejdzie... Znienacka, któreś srody lub czwartku, rano lub po południu, bez żadnych wyraźnych wskazań nasz abstynent znów zapija. Nadzieja rodziny umiera. Jego też. Wybuchają kolejne, coraz bardziej spektakularne awantury, ponieważ pijący i jego środowisko są krańcowo zniecierpliwieni i sfrustrowani więc skłonni do agresji. Pijący wszedł w stan degrengolady więc jak mawia ulica „jedzie po bandzie”: nie chodzi do pracy, siada za kierownicę niertężwy, zaniedbuje swój wygląd, wchodzi w szemrane interesy, bo kolegów ma z półświatka (ci lepsi, z którymi zaczynał już się go wstydzą). Usprawie-

dliwia swoje picie: „Jak w tej pracy można nie pić? W tym kraju wszyscy piją”. Gdy zaczyna brakować środków na alkohol uzależniony wnosi z domu cenne rzeczy i upłynnia je za bezcen, zastawia w lombardach - z głęboką wiarą, że natychmiast wykupi, o czym natychmiast zapomina. Przytrafia mu (jej) się przypadkowy seks i spanie poza domem w różnych nieciekawych miejscach. Coraz częściej budzi się nie wiedząc skąd, gdzie i z kim. Klinuje i znów zanurza się w ciąg i wszystko się powtarza. Wracza do domu jak zbity pies, aby trochę się znów podratować. Obieca wszystko, żeby tylko dali mu spokój. Pisuje wtedy listy samobójcze, przeprasza, kaja się lub grozi - wszystko zależy od stopnia upojenia, temperamentu i reakcji otoczenia. Rodzina, poczawszy od fazy ostrzegawczej, żyjąca na huśtawce nastrojów pijącej osoby, w fazie krytycznej przesiada się na karuzelę, która obraca się w rytmie ciągów, kaców, ozdowień i nawrotów. Takie wesołe miasteczko.

Od samego początku uczestniczą w tym dzieci. Czy to w roli małych szpiegów, których rolą jest sprawdzić czy ojciec/mama są w domu czy w knajpie, dyskretnie obwąchać czy pił, czy to w roli „bezpiecznika” - bo jak są w domu dzieci to tata mamie nic nie robi, czy to w roli świadków („Nie kłam, dziecko też widziało!!”). Często przeciwko dzieciom właśnie kieruje się agresja pijącego, który widzi w nich konfidentów. Bywa też, że wchodzi w rolę stronników pijanego rodzica np. oszukują w jego sprawie, pożyczają mu pieniądze ze skarbonki. Rodzina izoluje się od innych i posługuje swoim tajemnym językiem. Zwykły komunikat: „Mamo przyjdź, tata jest w domu.”, może posiadać wielki ładunek informacyjny i emocjonalny. Może oznaczać, że jesteśmy bezpieczni i będziemy spać w domu, lub przeciwnie jest krzykiem: Ratunku!!! Dzieci alkoholików dojrzewają szybko. A właściwie nie - dzieci alkoholików starzeją się szybko. Z dzieci stają się zmęczonymi starcami, zamrożonymi emocjonalnie, żyjącymi w strachu, bez marzeń i nadziei.

Jeśli alkoholik nie rozchoruje się, nie zginie w wypadku, nie trafi do więzienia lub na terapię, to przechodzi z fazy krytycznej do chronicznej bardzo płynnie, wraz z powtarzaniem się kolejnych ciągów i strat. Pije bez przerwy, często samotnie, coraz mniej alkoholu potrzebuje aby się odurzyć (spadek tolerancji na alkohol), pije to, co jest dostępne, w tym alkohole niekonsumpcyjne. Zwykle nie ma już rodziny, pracy, przyjaciół, rzeczy, które

Jeżeli tak zachowuje się twój bliski, jeżeli cierpisz samotnie widząc chaos twego domu

PRZERWIJ TO! Gdzie możesz szukać pomocy?

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
(kontakt z pełnomocnikiem w poniedziałek, środa, piątek w godz.:
7:15 – 15:15

UM Opole Lubelskie, ul. Lubelska 4, pokój 113; tel. (081) 287-72-21

Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia
Opole Lubelskie, ul. Przemysłowa 4A,
tel. (081) 287-28-69

Klub Abstynenta „Jutrzenka”,
Opole Lubelskie, ul. Puławska 19A,
tel. (081) 287-37-08

Punkt konsultacyjny w lokalu
każdy wtorek w godz. 16:00 – 19:00

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
Opole Lubelskie, ul. Szkolna 5,
tel. (081) 827-23-67

Centrum Usług Społecznych
Opole Lubelskie, ul. Syndykacka 2,
tel. (081) 827-61-69

Komenda Powiatowa Policji
Opole Lubelskie ul. Morwowa 4
tel. (081) 828-82-10

można by sprzedać, bywa bezdomny i zaniedbany higienicznie. Ma problemy z myśleniem i pamięcią oraz regulacją emocji (zespół Korsakowa, delirium tremens, psychozy alkoholowe). Może mieć, na tym etapie padaczkę alkoholową, polineuropatie (charakterystyczny chód), marskość wątroby, skrajne wyczerpanie fizyczne i psychiczne. Cała aktywność uzależnionego koncentruje się wokół picia – zdobyć coś i wypić, nie dopuścić, żeby „puściło”, bo to boli za bardzo. W fazie chronicznej, trwającej krócej lub dłużej - większość uzależnionych umiera. Odchodzą z powodu zawałów, udarów, raka wątroby, nowotworów płuc i górnych dróg oddechowych (nosa, gardła, krtani). Wielu ginie w wypadkach drogowych, z wychłodzenia zimą, z powodu zatrucia i przedawkowania alkoholu oraz z powodu śmierci samobójczej. Ci, którzy podjęli leczenie w fazie krytycznej, zachowują abstynencję

i budują trzeźwość, żyją.... ale zwykle około 20% krócej, niż gwarantowałyby to ich geny. Kiedy dodać do tego skutki współuzależnienia w rodzinach alkoholików (rozpad rodzin, niedostosowanie społeczne, depresję, nerwicę, samobójstwa), to robi się naprawdę smutno i groźnie. I tak ma być - bo tak jest. Alkoholizm to nie powód do niewybrednych żartów, nie w kraju, w którym jest tak wielkim problemem społeczno-moralnym. To nie gra - tu nie ma nic do wygrania, a stracić można wszystko.

Rozwiązaniem może być dobrze zaplanowana profilaktyka i edukacja oraz skuteczna terapia. Środki na te cele na poziomie gminnym pochodzą z tak zwanego „korkowego”, czyli opłat za pozwolenia na sprzedaż alkoholu. Jak się to odbywa, jak wyglądają działania Gminy w tym zakresie, jaka jest ich skuteczność, o tym w następnym artykule.

Iwona Bidzińska

Krótką historia Aktu Lokacyjnego miasta Opola

Uroczyste wręczenie dokumentu Panu Sławomirowi Plisowi, Burmistrzowi Miasta Opola nastąpiło dnia 27.X.2022 r. na posiedzeniu sesji Rady Miasta Opola Lubelskiego.

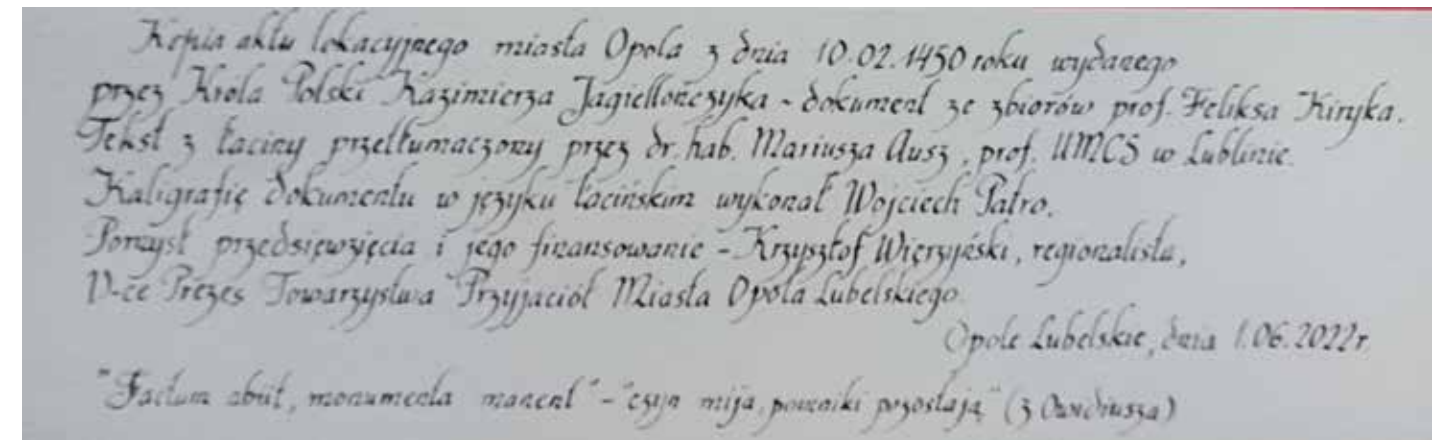
Dolina rzeki Chodelki ukrywa jeszcze ogromną liczbę artefaktów czekających na swoje odkrycie.

Przed I Wojną Światową ks. Chotyński podczas pracy przy budowie Kościoła oraz cmentarza w Dratowie, na Powiślu Lubelskim odkrywał dziesiątki a może setki artefaktów wykopywanych z ziemi, większość z nich uległa zniszczeniu. Z informacji zamieszczonych w czasopiśmie „Światowid” z 1913 roku dowiadujemy się w jakich wsiach przebywał ksiądz Chotyński (Dratów, Trzciniec, Żmijowiska, Chodlik, Kosiorów, Wrzelów, Niedźwiada Duża i Niedźwiada Mała, Głodno, Głodno Folwark), w których odkrył mnóstwo przedmiotów o wartości historycznej. Jako ciekawostkę przytoczę „Przed 1913 rokiem wykopano szkielety ludzkie, na głowach których były żelazne obręcze”. Był to grób prawdopodobnie wodza lub osoby z elity plemiennej. Drugą osobą penetrującą ten obszar był archeolog Z. Rybka, który badał w Chodlu, Głusko Małe, Grabówka, Leszczyniec, Ruda Opolska, Zagrody, Grobla, Góry, Kopce, Leonin, Niezdów, Piszczek, Skoków, Trzciniec oraz

Zajączków. Gdyby zebrać wszystkie artefakty odkryte przez te dwie osoby i zrobić z nich ekspozycję, to sale wystawowe Muzeum Narodowego na Zamku w Lublinie, byłby za małe.

Najstarsze siedziby plemienne m.in. Chodlik, Opole, Żmijowiska być może i Skoków, które później zmieniły się w piastowskie enklawy powstały na przełomie VIII i IX wieku a wiek X był czasem ich rozkwitu. Przykładem może być grodzisko w Chodliku, gdzie według aktualnych badań studnia drewniana z centralnej części majdanu datowana metodą dendrochronologiczną pochodzi z 728 roku, natomiast szczątki drewnianych konstrukcji wału średniego badane metodą C14 pochodzą z lat 740-840. Pozostałe grodziska czekają cierpliwie na swoje badania bowiem np. grodzisko w Opolu mając status „domniemanego” może stracić okazję do dalszych badań. Główny problem w tym temacie to środki finansowe, a drugi to dostępność do nich oraz ogromne koszty konserwacji zabytków i artefaktów. Jest duże prawdopodobieństwo, że powstanie Parafii Opolskiej (1160r.) i jej organizacji odbywało się przy pomocy Benedyktynów św. Krzy-

ża. Dogodna lokalizacja osady, na skraju Wyżyny Lubelskiej, przy starym szlaku handlowym biegnącym z Solca n/Wisłą do Lublina oraz na północ do Kazimierza Dolnego była motorem rozwoju miasta i regionu. Taki stan został doceniony przez Króla Kazimierza Wielkiego nadaniem prawa niemieckiego 25 lutego 1368 r. wsi Opole. Jako ciekawostkę podam, że takie prawo uzyskały w 1319 roku wieś Głodno, jako wieś zarobowa z folwarkami Głodno, Niedźwiada Duża i Niedźwiada Mała oraz wieś Braciejowice jako wieś zarobowa z folwarkami Braciejowice i Zakrzew. Były to jedyne wsie w województwie lubelskim wchodzące w skład Opactwa Benedyktynów św. Krzyża. W skład Opactwa wchodziło: 24 folwarki, 39 wsi zarobowych oraz ponad 10 tysięcy morgów lasu. Wynika z tego, że Benedyktyni byli prekursorami w kulturze uprawy ziem (rozwój sadownictwa, uprawy warzyw, zastosowanie pługa żelaznego). Jak na razie najstarszym dokumentem mówiącym o Opolu jest pismo wydane w 1252 r. przez Bolesława Wstydlwego dla Klasztoru w Sieciechowie. W następnej kolejności są informacje z 1325r. dotyczące podatku świętopietrza.

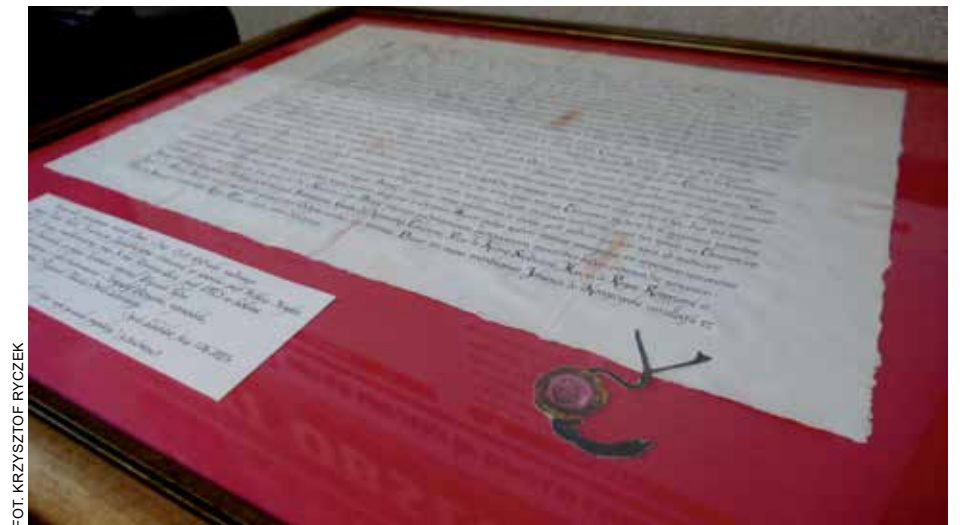

„Kopia aktu lokacyjnego miasta Opola z dnia 10.02.1450 roku wydanego przez Króla Polski Kazimierza Jagiellończyka – dokument ze zbiorów prof. Feliksa Kiryka. Tekst z łaciny przetłumaczony przez dr. hab. Mariusza Ausz, prof. UMCS w Lublinie. Kaligrafię dokumentu w języku łacińskim wykonał Wojciech Patro. Pomysł przedsięwzięcia i jego finansowanie – Krzysztof Wierzyński, regionalista, V-ce prezes Towarzystwa Przyjaciół Miasta Opola Lubelskiego. Opole Lubelskie 1.06.2022r.”
„Factum abiit, monumenta nanent – czyni mija, pomniki pozostają” (z Owidiusza)

Dokładna data nadania praw miejskich miastu jest ograniczona dwoma datami: 1413 – 1418. Pierwszym dokumentem z roku 1413 jest wyrok wydany w Sandomierzu w sprawie o dziesięcinę ze wsi Boby pomiędzy proboszczem Michałem z Opola i Świętosławem, Dziedzicem wsi Boby. Powyższą sprawę wygrał proboszcz Michał, a z tekstu tego wyroku wynika, że Opole jest wsią.

Natomiast drugie źródło z 1418 roku zawiera dokumenty sądowe Słupieckich, w których znajdziemy informację, iż Opole posiada mieszczan. Bardzo istotną datą w całej tej historii jest rok 1417, w którym miała miejsce wizyta Króla Polski Władysława Jagiełły w Opolu. Według mojej interpretacji faktów ta wizyta była przyczynkiem wydania pierwszego dokumentu lokacyjnego Opola. Z chwilą nabycia praw miejskich i wyborem nowej rady otrzymało własny herb.

Pytanie jest następujące: Co spowodowało, że na herb wybrano „głowę bawołu”? Sądzę, że była to sugestia kogoś z otoczenia samego Króla. Herb Rzeczypospo-

litej na pieczęci kancelaryjnej Króla zawiera herby Polski, Litwy, Wielkopolski i Kujaw, przedstawia głowę bawołu w koronie. Należy w tym miejscu przypomnieć, że miasto należy do rodziny Słupieckich, którzy mają swój herb rodowy „panna na niedźwiedziu” i honorują herb miasta w działalności nowej Rady Miejskiej.

Jak twierdził ówczesny właściciel Opola, Łukasz Słupiecki powodem zaginięcia pierwszego dokumentu lokacyjnego był pożar Dworu, w którym znajdował się dokument. Wobec powyższego fak-

tu przekonał on Króla Kazimierza Jagiellończyka o powtórne wydanie drugiego dokumentu lokacyjnego z dniem 10 lutego 1450 roku.

W dniu 25.X.1990 roku skończył żywot stary herb miasta Opola „głowa bawołu”. Po 573 latach decyzją Rady Miejskiej uchwalono wtedy nowy herb - „topór”, który był herbem rodowym Tarłów. Była to sytuacja bez precedensu w historii Polski. Jestem na etapie kompletowania dokumentów i wyjaśnienia tej sprawy.

Krzysztof Wierzyński

Bibliografia:

1. Znamierowski A. „Insignia, symbole i herby Polskie” Warszawa 2003r.
2. Ks. Borowski F. „Dekret kasacyjny z roku 1819” Szczesne 2017r.
3. Soborska M. „Szkice z dziejów Kluczkowic” Lublin 1998r.

Przedwojenne Opole Lubelskie we wspomnieniach Tadeusza Szuby

Opracowała Ewa Śmiech

Moje dzieciństwo

Przed wojną mieszkałem na wsi, ale w Opolu bywałem często. Nie było czym dojechać, rowerem też nie mieliśmy. Autobus przejeżdżał dwa, trzy razy dziennie, były to kursy do Lublina, do Puław i do Józefowa, dalej nie było twardej drogi, więc chodziliśmy piechotą. Dawniej dzieci nie miały dużo wolnego czasu, ale udawało się go trochę wygospodarować. Grało się wtedy w piłkę z kolegami, w pikora. To była byle jaka piłka, sami ją zrobiliśmy sobie. Obowiązkiem dzieci była pomoc w gospodarstwie. Rano rodzice budzili i szło się do szkoły, a po powrocie do domu, brało się krowkę na pastwisko i pasło, przeważnie na swoim. Trzeba było pilnować, żeby krowa szkody sąsiadom nie zrobiła.

Prezentów na imieniny czy pod choinkę nie dostawałem w dzieciństwie, nie było takiego zwyczaju, może gdzieś, w bogatych rodzinach tak było. Jedynie na zimę rodzice kupili cieplejsze ubranie czy buty. Na lato ubranie miałem, ale chodziłem boso. Chyba, że jak szliśmy się do kościoła, to braliśmy jakieś buty ze sobą. Zakładaliśmy je dopiero przed kościołem, a po wyjściu z kościoła buty pod pachę, bo szkoda, żeby się niszczyły. Taka to była oszczędność. Pamiętam nawet swoją komunię. Teraz to jest tak uroczyście. Za moich czasów komunia odbywała się w roboczy dzień, moja mama była wtedy ze mną. Nie wszyscy rodzice mogli towarzyszyć dzieciom podczas tej uroczystości. Te, które nie miały rodziców przyszyły z nauczycielką od religii. Po ceremonii kościelnej,

rozeszliśmy się do domu, do swoich obowiązków - pasienia krowy. W miastach być może było inaczej, nie powiem, dzieci miały trochę lżej. Na wsi nie mieliśmy dzieciństwa.

Spoleczność żydowska

Stosunki między chrześcijanami a Żydami były dobre. Prawie każdy mieszkaniec miał jakiegoś swojego sklepowego Żyda. Moi rodzice mieli na przykład znajomych Żydów Rafałów. Jak nie było pieniędzy, to szło się do nich, wzięło się trochę mąki, kaszy. Zapisali wszystko i oddawaliśmy jak były pieniądze. Pamiętam, poszliśmy jako dzieci do spowiedzi do kościoła w Opolu, bo był obowiązek i trzeba było. Dawniej przed komunią nie wolno było nic jeść. Po przyjęciu komunii byłem głodny, to polecałem się do tej naszej Żydówki. Miałem dwadzieścia groszy i poprosiłem: „Pani Rafałowo, niech mi pani da za dwadzieścia groszy bułek”. I dała, bo ona nas znała, rodzice brali u niej na burg (borg - dop. red). Dała tak bez pieniędzy, później oddaliśmy. Takie ludzkie były te Rafały. Jako młody człowiek z widzenia znałem dużo Żydów, ale tak bardzo się nimi nie interesowałem.

O, jeszcze znałem rodzinę opolskich aptekarzy Dysich-Pery, tak na nich mówili, nie wiem, może to było ich nazwisko. Oni mieli skład apteczny. Byli bardzo życzliwi. Ludzie biedni, kiedy trzeba było iść do lekarza, żeby wypisał lek, musieli opłacić wizytę, ale nie każdy miał pieniądze. A jak poszło się do tych Dysich-Perów, oni zawsze pomogli. On był jak lekarz.

Doradzał, tłumaczył, ludzie szli do niego z różnymi dolegliwościami. Bolały mnie oczy i z ojcem poszedłem do tego aptekarza. Popatrzył, dał lek, pomogło mi bez lekarza. Często pomagał biednym ludziom. Mieli dwie piękne córki. Jedną im Niemcy zastrzelili. Jechała z Warszawy i zobaczył ją niemiecki tajniak z Opola. Spodobała mu się, towarzyszył jej przez całą podróż. Chciał z nią nawiązać znajomość, wtedy ona przyznała mu się, że jest Żydówką. Już jej nie pozwolił iść do domu, została aresztowana. Aptekarz chciał ją wykupić, ale Niemcy zastrzelili ją na kirkucie. Kiedy były wywózki cała rodzina aptekarza zażyła truciznę, wiedzieli, że nic dobrego ich nie spotka.

Żydzi w większości byli ubodzy. Nigdy nie widziałem, żeby któryś Żyd poszedł gdzieś dorabiać. Utrzymywali się z handlu. Prawie każdy miał jakiś sklepik - biedny mniejszy a bogaty większy. Jakoś sobie radzili. Oni mieli różne zawody, szewców i krawców żydowskich było bardzo dużo, piekarze też byli. Odróżniali się ubiorem od chrześcijan, najbardziej ci, którzy mieli brody i nosili chałaty. Żydów było dużo w Opolu, całe Stare Miasto (Stary Rynek - dop. red.) opanowali, ale na Nowym Mieście (Nowy Rynek - dop. red.) było ich mniej. Mieli swoje święto na jesieni, kucki je nazywaliśmy. Oni bardzo przestrzegali zwyczajów religijnych. I to mi się podobało. Żyd w swoje święto i w soboty nie pracował. Sklepy były zamknięte i w te dni nic nie można było kupić. Natomiast w niedzielę już otwierali sklepiki. Oni nawet ognia w piecu nie napalili, bo święto. Bogat-

si wynajmowali chrześcijan do palenia i noszenia wody ze studni.

Handlowali, ale nie kradli. Mnie trzeba było do pierwszej komunii ubranie kupić. Wtedy z ojcem poszliśmy do Opola, a z ojca był handlarz, że ho, ho. Na Starym Mieście stały budki żydowskie. Oni wiedzieli, że wkrótce będzie komunia, więc zaopatrzyli się w towar. Po-deszliśmy z tatą do Żyda i ten zaczął mi przymierzać elegancką marynareczkę z wizytówką. Ładnie wyglądała i ojciec zapytał się ile kosztuje. Handlarz żydowski powiedział, że dwadzieścia złotych. Tata kazał mi zdjąć marynarkę i zaczęliśmy wychodzić. Wtedy Żyd zapytał, dlaczego nie chcemy kupić. Kiedy usłyszał, że za drogo, zapytał za ile chcemy kupić. I tak się handlowali, Żyd zaczął opuszczać i opuszczać, i w końcu kupiliśmy za 5 zł. Cieszyłem się, że mam taki ładny garnitur do komunii.

Życie codzienne przed wojną

Przed wojną było dużo żebraków. Jak szedłem w nied-

zielę do kościoła w Opolu, to od dzwonnicy do drzwi kościelnych, siedzieli po obu stronach i prosili o datek. Nie wszyscy byli z Opola, niektórzy przybywali z okolicznych wiosek. Dało się im dwa, trzy, czy pięć groszy. Ile kogo było stać. Kiedy żebrak dostał pieniądze, przeżegnał się i odmawiał modlitwę za duszę z rodziny darczyńcy. Dał mu parę groszy drugi, więc przerywał modlitwę i modlił się za duszę poleconą przez drugiego. Nadszedł następny, to tak samo było.

Pamiętam w latach trzydziestych kataklizmy - burze, pożary i powodzie. W 33 roku, jak sobie przypominam, była nawałnica, trzaskanie, błyskanie bez przerwy, całą noc i lał też deszcz. Wtedy piorun zabił Józwickich, żonę i męża. A padało w tamtym roku, że Wisła wylała. Były i pożary. Często się paliło, bo domy były przykryte słomą. Dawniej ludzie drzewem palili. I latem, zdrzało się, że wyleciało parę iskier na suchą strzechę i zapaliło się. Ciągle gdzieś był pożar.

Dawniej jeździli po okolicy Cyganie. Przyjeżdżali eleganckimi wozami. Teraz nie jeżdżą.

Zatrzymywali się w pobliskim lasku, przenocowali i na drugi dzień odjeżdżali. Cyganki chodziły wróżyć. U nas niby nic nie zginęło, ale ludzie musieli uważać. Jak szły przez wieś, to trzeba było pilnować dobytku. Handlowali też końmi.

Przed wojną w Opolu były prawdziwe jarmarki, nie to co teraz jest. O godzinie dwunastej w południe już jest po jarmarku. Dawniej słońce zachodziło na dużym dniu i jeszcze jarmark trwał, że trudno było przejść. Do wieczora były. A teraz raniutko przyjadą ze świnkami, ze zbożem i drobiem, późno się rozstawia i o dwunastej w południe już nie ma nic, koniec targu. A dawniej... Wtedy wszystkim handlowano, krowami, końmi, zbożem, ubraniami, garnkami i czym kto miał. Każdy wiozł na targ wszystko co nadawało się do sprzedaży. Tak Żydzi jak i Polacy. Targ był dawniej w miejscu jak teraz stoi ośrodek zdrowia i szkoła przy ul. Fabrycznej, łącznie z boiskiem szkolnym. A Żydzi cielaki i krowy skupowali, potem zabijali i tym mięsem handlowali. Takie to były wtedy targi.

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych

MIASTO / ZABUDOWA JEDNORODZINNA

ODPADY ZMIESZANE

Lp.	DATA WYWOZU		ULICA
1.	02.01.2023	17.01.2023	Kaliszańska, Zbożowa, Parkowa, Dolna, Krzywe Koło, Spacerowa, Witosza, Rataja, Zofii Lubomirskiej, Kopernika, Sosnowa, Przedmieście, Piaskowa, Działkowa, Południowa, Sikorskiego, Broniewskiego, gen. Władysława Andersa, Jana Tarty, Wojska Polskiego, Traugutta, Batalionów Chłopskich, Wyszyńskiego, Armii Krajowej, Konarskiego, Orzeszkowej, Józefowska, Al. 600 – lecia
	03.02.2023	17.02.2023	
	03.03.2023	21.03.2023	
	03.04.2023	17.04.2023	
	02.05.2023	16.05.2023	
	02.06.2023	16.06.2023	
	03.07.2023	14.07.2023	
	01.08.2023	18.08.2023	
	01.09.2023	15.09.2023	
	02.10.2023	13.10.2023	
	03.11.2023	17.11.2023	
	01.12.2023	15.12.2023	
2.	03.01.2023	18.01.2023	Cmentarna, Zajezerze, Garbarska, Polna, Boczna, Projektowana, Górna, Długa, Krótka, Popijarska, Kościuszki, Nowy Rynek, Willowa, Ks. Ściegiennego, por. Bolesława Frańczaka „Argila”, Syndykacka, Kościelna, Nowoprojektowana, Osiedlowa, Fabryczna, Przemysłowa, Zielona, Kwiatowa, Ks. J. Poniatowskiego, Lubelska, Leśna
	06.02.2023	20.02.2023	
	06.03.2023	22.03.2023	
	04.04.2023	18.04.2023	
	04.05.2023	17.05.2023	
	05.06.2023	19.06.2023	
	04.07.2023	17.07.2023	
	02.08.2023	21.08.2023	
	04.09.2023	18.09.2023	
	03.10.2023	16.10.2023	
	06.11.2023	20.11.2023	
	04.12.2023	18.12.2023	
3.	04.01.2023	19.01.2023	Szkolna, Zagrody, Pomorska, Podzamcze, Łąkowa, mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zapory”, Słowackiego, Rzeczna, Pawia, Słoneczna, Nowa, Rzemieślnicza, Targowa, Ogrodowa, Cicha, Męczenników Getta, Strażacka, Stary Rynek, Piekarska, Poczтовая, Brejdygant, Morwowa, Partyzancka, Kolejowa, Puławska, Piłsudskiego, Szpitalna, Lipowa, Kraszewskiego, Ignacego Krasickiego, Nadstawna, Wiejska, Rybacka
	07.02.2023	21.02.2023	
	07.03.2023	23.03.2023	
	05.04.2023	19.04.2023	
	05.05.2023	18.05.2023	
	06.06.2023	20.06.2023	
	05.07.2023	18.07.2023	
	03.08.2023	22.08.2023	
	05.09.2023	19.09.2023	
	04.10.2023	17.10.2023	
	07.11.2023	21.11.2023	
	05.12.2023	19.12.2023	

ZBIÓRKA ELEKTROODPADÓW : 24.11.2023 r.

W dniu odbioru elektrośmieci powinny być wystawione przed posesję do godziny 7⁰⁰

Obierane będą tylko urządzenia kompletne.

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych

MIASTO / ZABUDOWA JEDNORODZINNA

ODPADY SEGREGOWANE

(PAPIER, SZKŁO, METALE I TWORZYWA SZTUCZNE, BIO)

Lp.	DATA WYWOZU		ULICA
1.	03.01.2023	18.01.2023	Kaliszańska, Zbożowa, Parkowa, Dolna, Krzywe Koło, Spacerowa, Witosza, Rataja, Zofii Lubomirskiej, Kopernika, Sosnowa, Przedmieście, Piaskowa, Działkowa, Południowa, Sikorskiego, Broniewskiego, gen. Władysława Andersa, Jana Tarty, Wojska Polskiego, Traugutta, Batalionów Chłopskich, Wyszyńskiego, Armii Krajowej, Konarskiego, Orzeszkowej, Józefowska, Al. 600 – lecia
	06.02.2023	20.02.2023	
	06.03.2023	22.03.2023	
	04.04.2023	18.04.2023	
	04.05.2023	17.05.2023	
	05.06.2023	19.06.2023	
	04.07.2023	17.07.2023	
	02.08.2023	21.08.2023	
	04.09.2023	18.09.2023	
	03.10.2023	16.10.2023	
	06.11.2023	20.11.2023	
	04.12.2023	18.12.2023	
2.	04.01.2023	19.01.2023	Cmentarna, Zajezerze, Garbarska, Polna, Boczna, Projektowana, Górna, Długa, Krótka, Popijarska, Kościuszki, Nowy Rynek, Willowa, Ks. Ściegiennego, por. Bolesława Frańczaka „Argila”, Syndykacka, Kościelna, Nowoprojektowana, Osiedlowa, Fabryczna, Przemysłowa, Zielona, Kwiatowa, Ks. J. Poniatowskiego, Lubelska, Leśna
	07.02.2023	21.02.2023	
	07.03.2023	23.03.2023	
	05.04.2023	19.04.2023	
	05.05.2023	18.05.2023	
	06.06.2023	20.06.2023	
	05.07.2023	18.07.2023	
	03.08.2023	22.08.2023	
	05.09.2023	19.09.2023	
	04.10.2023	17.10.2023	
	07.11.2023	21.11.2023	
	05.12.2023	19.12.2023	
3.	05.01.2023	20.01.2023	Szkolna, Zagrody, Pomorska, Podzamcze, Łąkowa, mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zapory”, Słowackiego, Rzeczna, Pawia, Słoneczna, Nowa, Rzemieślnicza, Targowa, Ogrodowa, Cicha, Męczenników Getta, Strażacka, Stary Rynek, Piekarska, Poczтовая, Brejdygant, Morwowa, Partyzancka, Kolejowa, Puławska, Piłsudskiego, Szpitalna, Lipowa, Kraszewskiego, Ignacego Krasickiego, Nadstawna, Wiejska, Rybacka
	08.02.2023	22.02.2023	
	08.03.2023	24.03.2023	
	06.04.2023	20.04.2023	
	08.05.2023	19.05.2023	
	07.06.2023	21.06.2023	
	06.07.2023	19.07.2023	
	04.08.2023	23.08.2023	
	06.09.2023	20.09.2023	
	05.10.2023	18.10.2023	
	08.11.2023	22.11.2023	
	06.12.2023	20.12.2023	

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych

TERENY WIEJSKIE / ZABUDOWA JEDNORODZINNA

ODPADY ZMIESZANE

Miejscowość	Miejscowość	Miejscowość	Miejscowość	Miejscowość	Miejscowość
Jankowa, Pomorze, Kazimierzów, Rozalin, Wola Rudzka, Trzebiesz, Majdan Trzebieski, Darowne, Zajęczków, Grabówka	Niezdów, Góry Opolskie, Górna Owczarnia, Skoków, Stary Franciszków, Leonin	Elżbieta, Elżbieta-Kolonia, Ożarów I, Ożarów II, Wrzelowiec, Kierzki, Kamionka	Puszno Godowskie, Puszno Skokowskie, Dąbrowa Godowska, Kręciszówka, Stanisławów, Nowy Franciszków, Kluczkowice, Kluczkowice-Osiedle, Truszków	Wandalin, Ludwików, Białowoda, Zadole, Cwietałka, Świdry, Góry Kluczkowickie, Wandalin – Widły	Stare Komaszycy, Wólka Komaszycza, Nowe Komaszycy, Janiszkowice, Zosin, Emilcin, Ruda Maciejowska, Ruda Godowska, Dębiny, Sewerynówka
Data wywozu	Data wywozu	Data wywozu	Data wywozu	Data wywozu	Data wywozu
09.01.2023	10.01.2023	11.01.2023	12.01.2023	13.01.2023	14.01.2023
08.02.2023	09.02.2023	10.02.2023	11.02.2023	12.02.2023	13.02.2023
08.03.2023	09.03.2023	10.03.2023	11.03.2023	12.03.2023	13.03.2023
06.04.2023	20.04.2023	07.04.2023	21.04.2023	11.04.2023	24.04.2023
08.05.2023	23.05.2023	09.05.2023	24.05.2023	10.05.2023	25.05.2023
07.06.2023	21.06.2023	09.06.2023	22.06.2023	10.06.2023	23.06.2023
06.07.2023	20.07.2023	07.07.2023	21.07.2023	10.07.2023	24.07.2023
04.08.2023	23.08.2023	07.08.2023	24.08.2023	08.08.2023	25.08.2023
06.09.2023	21.09.2023	07.09.2023	22.09.2023	08.09.2023	25.09.2023
05.10.2023	19.10.2023	06.10.2023	20.10.2023	09.10.2023	23.10.2023
08.11.2023	09.11.2023	09.11.2023	10.11.2023	10.11.2023	24.10.2023
07.12.2023	08.12.2023	11.12.2023	12.12.2023	13.12.2023	14.12.2023

W dniu odbioru odpady powinny być wystawione przed posesję do godziny 7⁰⁰

TERENY WIEJSKIE / ZABUDOWA JEDNORODZINNA

ODPADY SEGREGOWANE

(PAPIER, SZKŁO, METALE I TWORZYWA SZTUCZNE, BIO)

Miejscowość	Miejscowość	Miejscowość	Miejscowość	Miejscowość	Miejscowość
Jankowa, Pomorze, Kazimierzów, Rozalin, Wola Rudzka, Trzebiesz, Majdan Trzebieski, Darowne, Zajęczków, Grabówka	Niezdów, Góry Opolskie, Górna Owczarnia, Skoków, Stary Franciszków, Leonin	Elżbieta, Elżbieta-Kolonia, Ożarów I, Ożarów II, Wrzelowiec, Kierzki, Kamionka	Puszno Godowskie, Puszno Skokowskie, Dąbrowa Godowska, Kręciszówka, Stanisławów, Nowy Franciszków, Kluczkowice, Kluczkowice-Osiedle, Truszków	Wandalin, Ludwików, Białowoda, Zadole, Cwietałka, Świdry, Góry Kluczkowickie, Wandalin – Widły	Stare Komaszycy, Wólka Komaszycza, Nowe Komaszycy, Janiszkowice, Zosin, Emilcin, Ruda Maciejowska, Ruda Godowska, Dębiny, Sewerynówka
Data wywozu	Data wywozu	Data wywozu	Data wywozu	Data wywozu	Data wywozu
10.01.2023	11.01.2023	12.01.2023	13.01.2023	14.01.2023	15.01.2023
09.02.2023	10.02.2023	11.02.2023	12.02.2023	13.02.2023	14.02.2023
09.03.2023	10.03.2023	11.03.2023	12.03.2023	13.03.2023	14.03.2023
07.04.2023	21.04.2023	11.04.2023	24.04.2023	12.04.2023	25.04.2023
09.05.2023	24.05.2023	11.05.2023	26.05.2023	12.05.2023	29.05.2023
09.06.2023	22.06.2023	12.06.2023	23.06.2023	13.06.2023	26.06.2023
07.07.2023	21.07.2023	10.07.2023	24.07.2023	11.07.2023	25.07.2023
07.08.2023	24.08.2023	08.08.2023	25.08.2023	09.08.2023	28.08.2023
07.09.2023	22.09.2023	08.09.2023	25.09.2023	11.09.2023	26.09.2023
06.10.2023	20.10.2023	09.10.2023	23.10.2023	10.10.2023	24.10.2023
09.11.2023	10.11.2023	13.11.2023	14.11.2023	14.11.2023	15.11.2023
08.12.2023	11.12.2023	12.12.2023	13.12.2023	14.12.2023	15.12.2023

W dniu odbioru odpady powinny być wystawione przed posesję do godziny 7⁰⁰

TERENY WIEJSKIE

ZBIÓRKA ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH

DATA WYWOZU	MIEJSCOWOŚĆ
27.03.2023	Jankowa, Pomorze, Kazimierzów, Rozalin, Wola Rudzka, Trzebiesz, Majdan Trzebieski, Darowne, Zajęczków, Grabówka
28.03.2023	Niezdów, Góry Opolskie, Górna Owczarnia, Skoków, Stary Franciszków, Leonin, Elżbieta, Elżbieta-Kolonia, Ożarów I, Ożarów II, Wrzelowiec, Kierzki, Kamionka
29.03.2023	Puszno Godowskie, Puszno Skokowskie, Dąbrowa Godowska, Kręciszówka, Stanisławów, Nowy Franciszków, Kluczkowice, Kluczkowice-Osiedle, Truszków
30.03.2023	Wandalin, Ludwików, Białowoda, Zadole, Cwietałka, Świdry, Góry Kluczkowickie, Wandalin – Widły
31.03.2023	Stare Komaszycy, Wólka Komaszycza, Nowe Komaszycy, Janiszkowice, Zosin, Emilcin, Ruda Maciejowska, Ruda Godowska, Dębiny, Sewerynówka

TERENY WIEJSKIE

ZBIÓRKA ODPADÓW ELEKTROODPADÓW

DATA WYWOZU	MIEJSCOWOŚĆ
27.11.2023	Jankowa, Pomorze, Kazimierzów, Rozalin, Wola Rudzka, Trzebiesz, Majdan Trzebieski, Darowne, Zajęczków, Grabówka, Niezdów, Góry Opolskie, Górna Owczarnia, Skoków, Stary Franciszków, Leonin
28.11.2023	Elżbieta, Elżbieta-Kolonia, Ożarów I, Ożarów II, Wrzelowiec, Kierzki, Kamionka, Puszno Godowskie, Puszno Skokowskie, Dąbrowa Godowska, Kręciszówka, Stanisławów, Nowy Franciszków, Kluczkowice, Kluczkowice-Osiedle, Truszków
29.11.2023	Wandalin, Ludwików, Białowoda, Zadole, Cwietałka, Świdry, Góry Kluczkowickie, Wandalin – Widły, Stare Komaszycy, Wólka Komaszycza, Nowe Komaszycy, Janiszkowice, Zosin, Emilcin, Ruda Maciejowska, Ruda Godowska, Dębiny, Sewerynówka

W dniu odbioru elektrośmieci powinny być wystawione przed posesję do godziny 7:00

UWAGA! HPAI

ZASADY, KTÓRYCH NALEŻY PRZESTRZEGAĆ W CELU OCHRONY GOSPODARSTWA PRZED WIRUSEM WYSOCE ZJADLIWEJ GRYPY PTAKÓW (HPAI)

OGÓLNOPOLSKI KONKURS PLASTYCZNY DLA DZIECI BEZPIECZNIE NA WSI

XIII Ogólnopolski
Konkurs Plastyczny dla Dzieci

„Bezpiecznie na wsi mamy,
niebezpiecznych substancji unikamy”

organizatorzy

partner strategiczny

Jak aktywować mLegitymację

Sposób 1

Jeśli na telefonie masz już zainstalowaną aplikację mObywatel:

1. Uruchom aplikację mObywatel
2. Na pulpicie aplikacji wybierz opcję „Dodaj dokument”. Znajdziesz ją w dolnej części ekranu.
3. Na wyświetlonej liście dokumentów wskaż: Legitymacja emeryta-rencisty.

Po chwili na pulpicie aplikacji znajdziesz ikonę Twojej mLegitymacji.

Sposób 2

Jeśli na telefonie nie masz jeszcze zainstalowanej aplikacji mObywatel:

1. Pobierz i zainstaluj aplikację mObywatel. Znajdziesz ją wyłącznie w sklepach:

Google Play   App Store

więcej na www.zus.pl oraz na www.gov.pl/web/obywatel-w-aplikacji/w-aplikacji

Ważne akcje wolontariuszy w SP w Kluczkowicach

Od września 2022 roku w Szkole Podstawowej im. Świętego Jana Pawła II w Kluczkowicach aktywnie działa Szkolne Koło Wolontariatu i PCK. Obecnie należy do niego 45 uczniów. W ostatnim czasie mieliśmy kumulację kilku ważnych i pracowitych akcji.

Do 2 grudnia prowadziliśmy akcję „Podziel się zabawką”. Naszym celem było zebranie używanych zabawek, książek i gier planszowych i przekazanie ich do użytku do nowo powstałej w tym roku świetlicy dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W akcję włączyła się większość klas, podopieczni przedszkola w Ćwiętalce oraz nauczyciele i pracownicy szkoły. Ilość i znakomita jakość przekazanych artykułów zaskoczyła wszystkich.

Kolejne zadanie to uczestnictwo w akcji Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę. Zbiórka trwała od 12 do 15 grudnia. Zaangażowana była cała społeczność szkolna - uczniowie, rodzice, nauczyciele. Do zbiórki włączyli się także sołtysi pobliskich wsi, którzy zbierali dary w swoich miejscowościach. Udało się zebrać ponad 650 kg słodczy, żywności z długą datą do spożycia, ziemiopłodów i środków chemicznych. Dary zostały przekazane do głównego magazynu akcji PDPZ w Lublinie, skąd zostaną rozdysponowane do najbardziej potrzebujących.

W okresie przedświątecznym udało nam się zorganizować Kiermasz Bożonarodzeniowy na skwerze miejskim w Opolu Lubelskim. Dzięki naszym wolontariuszom, rodzicom, uczniom, nauczycielom i pracownikom szkoły pozyskaliśmy: pierniczki, stroiki, ozdoby choinkowe i wiele innych dekoracji świątecznych. W akcję włączyły się również oddziały specjalne, których uczniowie przekazali swoje prace wykonane podczas zajęć kreatywnych. Największym powodzeniem cieszyły się anioły wykonane w ramach innowacji pedagogicznej „Sztuka recyklingu”. Zebrane w ten sposób środki zostaną przekazane na potrzeby

naszych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Dyrektor szkoły, pan Leszek Goliszek włączył się w nasze akcje pomocowe. Sukcesem było pozyskanie funduszy z banku HSBC w Londynie, które przeznaczone zostały na zakup laptopów dla czterech rodzin ukraińskich, z których dzieci uczęszczają do naszej szkoły. Laptopy wyposażone zostały w oprogramowanie w języku ukraińskim, co ułatwi im naukę zdalną.

W poniedziałek, 19 grudnia przedstawiciele Szkolnego Koła Wolontariatu wzięli udział w wieczorze polsko-ukraińskim zorganizowanym przez PCK Opole Lubelskim w Restauracji Cukrownia. Wieczór upłynął na wspólnym kolędowaniu, przygotowywaniu świątecznych dekoracji i miłych rozmowach. Możliwość uczestnictwa w tym wydarzeniu była dla nas ogromnym wyróżnieniem.

Nasi wolontariusze mają jeszcze wiele pomysłów na kolejne akcje. W naszej najbliższej okolicy jest jeszcze wiele osób, dla których nawet najdrobniejsza pomoc jest bezcenna. Dziękujemy serdecznie wszystkim zaangażowanym w nasze działania.

Milena Sochaj
Milena Sitaraska-Pyć

„Zamknęły się zmęczone oczy
spoczęły spracowane dłonie
Przestało bić najczulsze serce”

Dziękuję rodzinie, dyrekcji Centrum usług Społecznych, lekarzom, księżom opolskiej parafii za pomoc, opiekę w trudnych dla mnie chwilach w czasie choroby i odejścia mojego męża Alfreda Korziuk-Zalewskiego.

Żona Jadwiga

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025

Opolska biblioteka z nowym systemem i wyszukiwarką Primo

W Miejsko – Gminnej Bibliotece Publicznej w Opolu Lubelskim został wdrożony najnowocześniejszy system biblioteczny Alma wraz z wyszukiwarką Primo.

Narzędzia te wykorzystują najlepsze biblioteki na świecie jak Uniwersytetu Harvarda lub Oksfordzki. Dzięki temu czytelnicy otrzymali szybki dostęp do informacji o zbiorach biblioteki i dostęp do połączonych katalogów Biblioteki Narodowej – bazy zawierającej ponad 25 mln jednostek zbiorów i codziennie powiększanej o kolejne nowości wydawnicze. Przełoży się to na zwiększenie jakości obsługi czytelników, obniżenie kosztów związanych z utrzymaniem infrastruktury informatycznej oraz optymalizację czasu pracy bibliotekarzy.

Nowy katalog online jest dostępny na stronie <https://fajnabiblioteka.pl/>, również za pośrednictwem urządzeń mobilnych.

Wszystkie koszty wdrożenia i utrzymania systemu pokrywa Biblioteka Narodowa – operator Priorytetu 1. Kierunku Interwencji 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025”. Wdrożenie systemu Alma i katalogu online w MGBP zostało zrealizowane przez Bibliotekę Narodową.

Zachęcamy do odkrywania bogactwa piśmiennictwa polskiego dostępnego w wyszukiwarce Primo w połączonych katalogach Biblioteki Narodowej, w których znajdują się również zbiory MGBP W Opolu Lubelskim.

MP

Za nami XX Festiwal Kolęd i Pastorałek Polska Kolęda

15 stycznia w OCK odbył się finałowy koncert laureatów XX Festiwalu Kolęd i Pastorałek „Polska Kolęda”.

Celem Festiwalu było pogłębianie przeżyć i refleksji związanych z Bożym Narodzeniem, pielęgnowanie i kultywowanie tradycji śpiewania kolęd i pastorałek oraz możliwość zaprezentowania zdolności artystycznych dzieci i młodzieży. W Festiwalu biorą udział dzieci i młodzież szkolna (soliści, zespoły wokalne, zespoły wokalnie-instrumentalne) oraz rodziny.

Komisja w składzie: Izabela Konar – muzyk, instrumentalista, Joanna Szafrań -muzykolog, muzyk flecista, Ewelina Benga – Instruktor muzyki, po analizie i ocenie poszczególnych występów wyłoniło laureatów festiwalu w poszczególnych kategoriach. Nagrody wszystkim wyróżnionym wręczył obecny na finałowym koncercie Zastępca Burmistrza Opola Lubelskiego Waldemar Gogół.

Koncert uświetnił występ opolskiego Chóru Cantata.

LAUREACI:
Kat. 1 / klasy 0-III, przedszkole
Laureat - Wiktoria Chodór
Kat. 2 / klasy IV-VIII
Laureat - Amelia Czarnota, Julia Turek, Lena Gosik
Kat 3. / Szkoły ponadpodstawowe
Laureat - Julia Rocka
Kat. 4 / Zespoły wokalne - uczniowie szkół podstawowych
Laureat i Grand Prix – Music Girls

Filmoffo 14

Po przerwie spowodowanej pandemią powraca Festiwal Kina Offowego FILMOFFO w Opolu Lubelskim. To jedna z najstarszych i najdłuższych odbywających się tego typu imprez w kraju, prezentująca kino niezależne i muzykę alternatywną.

14. edycja imprezy odbędzie się w dniach 24 i 25 lutego 2023. Do konkursu kina niezależnego, który jest głównym wydarzeniem imprezy, zgłoszono w tym roku, 70 filmów z całej Polski. Spośród nich organizatorzy wyselekcjonowali 17 tytułów, które walczyć będą o nagrodę przyznawaną przez festiwalową publiczność - statuetkę Złotego Jeża i nagrodę pieniężną. W konkursie pojawiają się filmy fabularne, dokumentalne i jedna animacja.

Jak zawsze, każdy z festiwalowych dni kończy się koncertem. Tym razem wystąpią Patrick the Pan i duet Bisz/Radex. Wstęp na wszystkie wydarzenia imprezy jest bezpłatny, na miejscu trzeba jednak odebrać specjalną wejściówkę. W ramach festiwalu odbędzie się też wystawa plakatów autorstwa Krzysztofa Iwańskiego, absolwenta Łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych na Wydziale Grafiki i Malarstwa. Na jego portfolio składają się przede wszystkim plakaty. Eksperymentując z typografią, łączy rozwiązania zaczerpnięte z konstrukttywizmu z lekcjami Bauhausu i myślą Mondriana. Typografia zajmuje w jego pracy centralne miejsce. Sprawnie łączy liternictwo z obrazami, pozwalając im przenikać się i tworzyć ściśle przemyślane, harmonijne kompozycje.

Festiwal Filmoffo to im-

PIĄTEK // 24.02.2023

- Godz. 17:00 ROZPOCZĘCIE FESTIWALU
- Godz. 17:15 - 18:15
- I BLOK KONKURSOWY**
- Godz. 18:15 - 18:30 / PRZERWA
- Godz. 18:30 - 19:45
- II BLOK KONKURSOWY**
- Godz. 19:30 / PRZERWA TECHNICZNA
- Godz. 20:15
- KONCERT: **PATRICK THE PAN**

SOBOTA // 25.02.2023

- Godz. 14:00 - 15:00
- III BLOK KONKURSOWY**
- Godz. 15:00 - 15:15 / PRZERWA
- Godz. 15:15 - 16:15
- IV BLOK KONKURSOWY**
- Godz. 16:15 - 16:30 / PRZERWA
- Godz. 16:30 - 17:30
- V BLOK KONKURSOWY**
- Godz. 17:45 - ROZMOWA Z TWÓRCAMI FILMÓW / GŁOSOWANIE (SALA TANECZNA)
- PRZERWA TECHNICZNA
- Godz. 20:00 OGŁOSZENIE ZWYCIĘZCY ZŁOTEGO JEŻA PUBLICZNOŚCI FILMOFFO
- Godz. 20:30 KONCERT: **BISZ/RADEX**

preza odbywająca się w Opolu Lubelskim od 2006 roku. W tym czasie w ramach festiwalowych pokazów wyświetlonych zostało ponad 200 filmów offowych. Na Filmoffo grały m.in. takie zespoły jak Daria Zawiałow, Król, Fisz Emade Tworzywo, Mela

Koteluk, Wojtek Mazolewski Quintet, Skubas, Ścianka, Cool Kids Of Death, Muchy, Pogodno, Kamp!, The Dumplings.

Organizatorami wydarzenia są: Gmina Opole Lubelskie, Opolskie Centrum Kultury i nieformalna grupa Sorry Film Polska.

Koncerty

Patrick the Pan

PIOTR MADEJ WYSTĘPUJĄCY POD PSEUDONIMEM **PATRICK THE PAN** TO ALTERNATYWNY ARTYSTA MŁODEGO POKOLENIA POCZĄDZĄCY Z KRAKOWA.

O LUDZIACH TAKICH, JAK ON AMERYKANIE Z PODZIEM MÓWIĄ: SELF-MADE MAN. JEST NIE TYLKO TEKŚCIARZEM, ZDOLNYM KOMPOZYTOREM, ALE TAKŻE SAMODZIELNIE REALIZUJE NAGRANIA I PRODUKCJĘ. JEGO WSZYSTKIE CZTERY DO TEJ PORY WYDANE ALBUMY ZOSTAŁY OKAZJĄ ŚWIETNIE PRZYJĘTE PRZEZ DZIENNIKARZY ORAZ PUBLICZNOŚĆ. **PATRICK** MIAŁ OKAZJĘ KONCERTOWAĆ NA JEDNYCH Z NAJWAŻNIEJSZYCH FESTIWALI MUZYCZNYCH W KRAJU TAKICH JAK **OPEN'ER**, **OFF FESTIWAL** CZY **MĘSKIE GRANIE**.

RAZEM ZE SWOIM ZESPOŁEM UMIEJĘTNIE BALANSUJĄ NA POGRANICZU ELEKTRONIKI, GITAROWEGO GRANIA I CICHEGO, SOLOWEGO STUKANIA W KLAWISZE PIANINA. **SPOIEM** JEST WSZECHOBECNA W MUZYCE I TEKSTACH **MELANCHOLIA**, Z KTÓRĄ **PIOTR** ROMANSUJE OD SAMEGO POCZĄTKU KARIERY.

KIEDY NIE WYSTĘPUJE JAKO **PATRICK**, KONCERTUJE JAKO MUZYK Z **DAWIDEM PODSIADŁO**.

DZIAŁA PRĘŻNIE RÓWNIEŻ JAKO PRODUCENT DLA INNYCH WYKONAWCÓW W SWOIM KRAKOWSKIM STUDIUM. WSPÓŁPRACOWAŁ MIĘDZY INNYMI Z **DARIĄ ZAWIAŁOW**, **ANDRZEJEM SMOLIKIEM**, **RALPHEM KAMINSKIM**, **DAWIDEM TYSZKOWSKIM**, **PAULINĄ PRZYBYSZ**, **KASKĄ SOCHACKĄ**, **MEEK OH WHY'EM**, CZY **MISIA FURTA**.

Bisz/Radex

25.02.2023
// ok. godz. 20³⁰

DUET BISZ/RADEX TO JEDEN Z NAJBARDZIEJ ORYGINALNYCH ZESPOŁÓW NA SCENIE OKOŁOHIPHOPEWEJ. ZNANI SĄ ZE SWOICH ZNAKOMITYCH TEKSTÓW ORAZ MUZYCZNEGO, WYKRACZAJĄCEGO POZA SCHEMAT, PODEJŚCIA DO BITÓW.

ZADEBIUTOWALI W 2016 ROKU PŁYTĄ „**WILCZY HUMOR**”. ALBUM ZOSTAŁ ŚWIETNIE PRZYJĘTY PRZEZ FANÓW, A TAKŻE DOCENIONY PRZEZ KRYTYKĘ (M.IN. PŁYTA ROKU WG **TVP KULTURA** CZY NOMINACJA DO **FRYDERYKA** - ALBUM ROKU HIP-HOP). PŁYTA DOTARŁA DO 3-CIEGO MIEJSCA LISTY **OLIS** - NAJLEPIJ SPRZEDAJĄCYCH SIĘ ALBUMÓW W POLSCE. NOWY ALBUM „**DUCH OPORU**” TO WIELOWĄTKOWA OPowieść O STANIE ŚWIATA. TO SWOISTY DIALOG O WSPÓŁCZESNOŚCI, TEGO CO W NIEJ ZACHWYCA, ALE PRZEDZĘ WSZYSTKIM, CO UWIERA, OD PUŁAPEK CYFROWEJ RZECZYWISTOŚCI PO REFLEKSJĘ NAD MASOWĄ KULTURĄ. ALBUM ZOSTAŁ WYBRANY PŁYTĄ ROKU W PLEBISCYCE SŁUCHACZY RADIOWEJ TRÓJKI (**RDK**).

BISZ // **JAROSŁAW JARUSZEWSKI** ZNANY JEST PRZEDZĘ WSZYSTKIM Z WYSTĘPÓW W ZESPOLE HIP-HOPOWYM **B.O.K.** WSPÓŁPRACOWAŁ PONADTO Z TAKIMI WYKONAWCAMI JAK: **MIUOSH**, **VIXEN**, **TAU**, **VENIO**, **SARIUS** I WIELU INNYCH.

RADEX **ŁUKASIEWICZ** // OPRÓCZ DZIAŁALNOŚCI W DUECIE Z **BISZEM** JEST AUTOREM WIĘKSZOŚCI PIOSENEK ZESPOŁU **PUSTKI**, JEGO PIOSENKI ŚPIEWAJĄ TAKŻE M. IN. **MONIKA BRODKA** CZY **PIOTR ZIOŁA**. JEST AUTOREM WSZYSTKICH PIOSENEK NA NAJNOWSZEJ PŁYDCE **ARTURA ROJKA** „**KUNDEL**”

Rycerze Kipera zwycięzcami IV Memoriału Edwarda Ptaka

29 stycznia w sali gimnastycznej przy ulicy Kolejowej w Opolu Lubelskim rozegrany został IV-ty Memoriał Edwarda Ptaka.

W Halowym Turnieju Piłki Nożnej 5-osobowej wzięło udział 10 drużyn. Łącznie, podczas turnieju odbyły się 24 spotkania. Rywalizacja zakończyła się zwycięstwem drużyny Rycerze Kipera. Drugie miejsce zajął Sygnał Chodel a na miejscu trzecim uplasowała się Lokalna Ekipa. Najlepszym zawodnikiem turnieju wybrano Rafała Kucharczyka a najlepszym bramkarzem został Kacper Kowalski.

Organizatorem turnieju była Gmina Opole Lubelskie przy współpracy z Centrum Usług Społecznych. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Burmistrz Opola Lubelskiego Sławomir Plis, który ufundował także nagrody i wręczył je zwyciężskim drużynom. Podczas dekoracji drużyn obecni byli krewni ś.p. Edwarda Ptaka – wieloletniego działacza klubu MKS Opolanin Opole Lubelskie.

KR

FOT. KRZYSZTOF RYCZEK

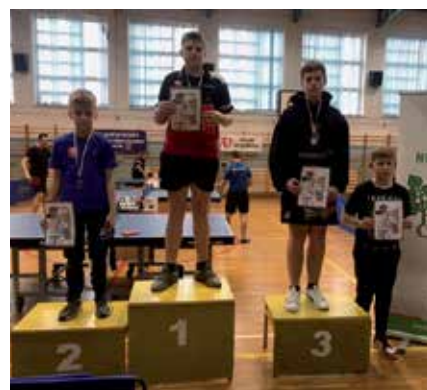
Ernest Staniek ze złotym medalem Grand Prix Lubelszczyzny

Zawodnik KS Opolanki najlepszy w Grand Prix Lubelszczyzny. Ernest Staniek zdobył złoty medal w kategorii kadet/młodzik.

Bardzo dobry występ zanotowali zawodnicy Klubu Sportowego Opolanki Opole Lubelskie podczas 1 turnieju z cyklu Grand Prix województwo lubelskiego w tenisie stołowym. Turniej rozegrany był w dniu 11.02.2023 r. i odbywał się pod patronatem wójta gminy Niedźwiada (Powiat Lubartów).

W kategorii kadet/młodzik 1 miejsce zdobył Ernest Staniek, w kategorii junior 2 miejsce zdobył Mikołaj Rzepecki, 4 miejsce Mateusz Rzepecki. Dobry występ zaliczyły młode zawodniczki naszego klubu: w kategorii zaczki Natalia Żydorczyk zdobyła 5 miejsce, a Laura Staniek 7 miejsce. Gratulujemy.

Sławomir Ignatowski

Grand Prix Lubelszczyzny (FIDE) o Puchar Burmistrza Opola Lubelskiego

11 grudnia w sali gimnastycznej SP Nr 1 w Opolu Lubelskim odbył się turniej szachowy Grand Prix Lubelszczyzny (FIDE) o Puchar Burmistrza Opola Lubelskiego.

W wydarzeniu wzięło udział 49 zawodników, choć początkowo akces zgłosiło ponad 70 osób. Niestety silne opady śniegu i złe warunki na drogach w całym województwie spowodowały, że część zawodników musiało zrezygnować z udziału w turnieju.

Zawodnicy rywalizowali o puchary ufundowane przez Burmistrza Opola Lubelskiego i nagrody finansowe, których sponsorem był pomysłodawca i inicjator wydarzenia Piotr Zagzdón, właściciel firmy INTOP. Dodatkowo przygotowano także upominki rzeczowe. Sędzią zawodów był Zbigniew Pyda, a turniej zaliczony był do międzynarodowego rankingu w szachach szybkich FIDE Rapid.

Puchary przyznano w kategoriach: chłopcy i dziewczęta do lat 10, chłopcy i dziewczęta do lat 14, juniorzy i juniorki do lat 18 oraz w kategorii OPEN. Specjalne regulaminowe wyróżnienia powędrowały do ośmiu najlepszych zawodników reprezentujących Gminę Opole Lubelskie. Rywalizowali zawodnicy z Polski, Ukrainy i Kazachstanu.

Puchary zwycięzcom wręczył Burmistrz Opola Lubelskiego Sławomir Plis, który dziękując za udział w turnieju wszystkim uczestnikom, wyraził nadzieję, że to wydarzenie na stałe zagości w kalendarzu imprez sportowych Opola Lubelskiego.

Współorganizatorami turnieju było Opolskie Centrum Kultury i Centrum Usług Społecznych w Opolu Lubelskim.

KR

FOT. KRZYSZTOF RYCZEK

TROPEM WILCZYM

BIEG PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKŁĘTYCH

OPOLE ŁUBELSKIE

5 MARCA 2023 START 13:30

Trasa biegu 1963 metry:

Start: Skwer Miejski droga 824 → ulica Józefowska

→ ulica Nowa → ulica Rzemieśnicza → ulica Podzamcze

→ ulica Lubelska → Stary Rynek / Skwer Miejski

Dla wszystkich uczestników pakiety startowe (koszulka + medal). Ilość miejsc ograniczona!

Zapisy od 6 lutego do 2 marca

pod adresem: andrzej.fliszkiewicz@cusopolelubelskie.pl

Rejestracja uczestników 5 marca w godz. 13⁰⁰ - 13²⁰

Zaprasza
Burmistrz Opola Lubelskiego
Sławomir Plis

